

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY

EXAMINATION: DECEMBER - 2022

FOURTH SEMESTER

Subject: Theorizing Caste - II (SCBCS-17-414)

Date: 14/12/2022

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

1. _____ is father of sociology.
a) Herbert Spencer
b) Emile Durkheim
c) August Comte
d) Karl Marx
2. _____ studied conflict in the society.
a) Karl Marx
b) August Comte
c) Herbert Spencer
d) Emile Durkheim
3. _____ are the priests according to Indian caste varna system.
a) Brahmin
b) Kashatriya
c) Vaishyas
d) Shudra
4. Who wrote the book "Indian Village"?
a) A.M. Shah
b) S. C. Dubey
c) A.R. Desai
d) D.P. Mukharjee
5. Indology is based on _____ sources of literature.
a) Persian
b) Sanskrit
c) Pali
d) None of the above.

Q. 2. Write Short notes on. (Any Five) (10)

- 1) Define Census.
- 2) What is minority?
- 3) Explain the concept of secularism.
- 4) Importance of nationalism.
- 5) What is gender?
- 6) Define globalization.

Q. 3. Answer in brief. (Any three) (15)

- 1) Write a note on caste and demographic politics.
- 2) Write a critical note on caste and globalization with reference to Indian society.
- 3) Elaborate on how feminist study Indian caste system?
- 4) Critically evaluate structural- functional approach to study Indian society.

Q. 4. Answer in detail. (Any Two) (30)

- 1) Define caste. Explain its importance in contemporary Indian society.
- 2) Caste and Indian Politics: Comment.
- 3) What is anti-caste movement?

मराठी रूपांतर
जातीचे सैद्धांतीकरण भाग - २ (SCBCS- 17-414)

- सूचना :** १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- प्र. १. दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा. (०५)**
१. _____ हे समाजशास्त्राचे जनक आहेत.
- अ) हर्बर्ट स्पेन्सर
क) ऑगस्ट कॉम्ट
- ब) एमिल डरखाईम
ड) कार्ल मार्क्स
२. _____ यांनी समाजातील संघर्षाचा अभ्यास केला.
- अ) कार्ल मार्क्स
क) हर्बर्ट स्पेन्सर
- ब) ऑगस्ट कॉम्ट
ड) एमिल डरखाईम
३. भारतीय जातीवर्णव्यवस्थेनुसार _____ हे पुजारी आहेत.
- अ) ब्राह्मण
क) वैश्य
- ब) क्षत्रिय
ड) शुद्र
४. 'इंडियन व्हिलेज' हे पुस्तक कोणी लिहिले?
- अ) ए.एम. शहा
क) ए.आर. देसाई
- ब) एस.सी. दुबे
ड) डी.पी. मुखर्जी
५. भारतीय प्राच्यविद्या साहित्य _____ या स्रोतांवर आधारित आहे.
- अ) पर्शियन
क) पाली
- ब) संस्कृत
ड) यांपैकी कोणतेही नाही.

प्र. २. टिपा लिहा. (कोणत्याही पाच) (१०)

- १) जनगणनेची व्याख्या करा.
२) अल्पसंख्याक म्हणजे काय?
३) धर्मनिरपेक्षतेची संकल्पना स्पष्ट करा.
४) राष्ट्रवादाचे महत्त्व.
५) लिंगभाव म्हणजे काय?
६) जागतिकीकरणाची व्याख्या करा.

प्र. ३. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (१५)

- १) जात आणि लोकसंख्येच्या राजकारणावर टीप लिहा.
२) भारतीय समाजाच्या संदर्भात जात आणि जागतिकीकरण यावर चिकित्सक मांडणी करा.
३) स्त्रीवादी हे भारतीय जातीव्यवस्थेचा अभ्यास कसा करतात हे विशद करा.
४) भारतीय समाजाचा अभ्यास करण्याच्या संरचनात्मक-प्रकार्यवादी परिप्रेक्षाचे चिकित्सक मूल्यांकन करा.

प्र. ४. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (३०)

- १) जातीची व्याख्या करून समकालीन भारतीय समाजात जातीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
२) जात आणि भारतीय राजकारणावर भाष्य करा.
३) जातीविरोधी चळवळ म्हणजे काय?